

2020-10-26

Välfärd, klimat och kompetens
Annika Hermansson
Tfn: 063-146819
E-post: annika.hermansson@regionjh.se

RUN/413/2020

Remiss: Utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola (SOU 2020:33)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola (SOU 2020:33). Remissvar ska ha kommit in till Utbildningsdepartementet senast den 30 november 2020.

Regeringen beslutade den 8 mars 2018 att uppdra åt en särskild utredare att föreslå hur utbildning inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna bättre kan planeras och dimensioneras utifrån regionala och nationella kompetensbehov. Utredaren fick också i uppgift att vid behov föreslå en finansieringsmodell för gymnasieskolan som i högre grad tar hänsyn till skolors varierande förutsättningar att bedriva en likvärdig utbildning. I uppdraget ingick även att se över ansvarsfördelningen mellan staten, kommunerna och andra aktörer när det gäller planering och dimensionering. Syftet i denna del av uppdraget är att bl.a. trygga den regionala och nationella kompetensförsörjningen, effektivisera resursutnyttjandet och förbättra tillgången till ett allsidigt brett utbud av utbildningar av hög kvalitet.

Utredningen synliggör med ny empiri att valet av utbildning har betydelse för både genomströmning och för etablering på arbetsmarknaden. Valet av utbildning påverkar även elevernas inkomstutveckling efter gymnasieskolan. Programvalet har störst betydelse för elever med låga meritvärden från grundskolan. Valet av program påverkas av det utbud som erbjuds, hur utbildningarna marknadsförs och vilken information om utbildningarna som eleverna har tillgång till. Utbudet av utbildning i gymnasieskolan präglas av huvudmännens konkurrens om elever.

Utredningen framhåller att den bristande matchningen mellan behoven på arbetsmarknaden, utbud och elevers val av utbildning påverkar både kompetensförsörjningen och ungdomars möjlighet till en smidig övergång från skola till arbetsliv. Den bristande matchningen medför kostnader för arbetsgivare och för samhället och inte minst för de individer vars väg till arbetsmarknaden blir onödigt krokig.

Utredningen bedömer att beslut om utbud bör vila på en stadigare empirisk grund kring individens och samhällets långsiktiga nytta. Det kräver en större analytisk kapacitet än vad som vanligtvis är möjlig på kommunal nivå. Dagens utbud i gymnasieskolan präglas dessutom starkt av att huvudmän konkurrerar med varandra om elever.

Utredningen lämnar utifrån redogjord problembild förslag på en rad åtgärder inom både gymnasieskolan och komvux. Huvuddragen i de förslag som läggs handlar om att;

- Större hänsyn ska tas till arbetsmarknadens behov vid planering och dimensionering av utbildningsutbudet
- Krav på samverkan ställs vid planering och dimensionering av utbud
- Det statliga inflytandet ska öka

Förslagen föreslås införas i två steg. Det första steget träder i kraft 2022 och ska tillämpas på utbildning som påbörjas fr.o.m. 2024. I reformens andra steg, som träder i kraft hösten 2026, ökar det statliga inflytandet genom införandet av bl.a. regleringen där Skolverket ska fatta beslut om regionala ramar för utbildningsutbudet. Under pågående implementering ska Skolverket vidareutveckla hur planerings- och dimensioneringsmodellen ska fungera i praktiken. Utredningen föreslår nya utredningar, bl.a. om gymnasieprogrammets innehåll så att de ska svara mer mot elevers efterfrågan och behov på kort och lång sikt.

Regiondirektörens förslag

Svar på remiss Utredningen om planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola (SOU 2020:33) skickas till Utbildningsdepartementet enligt upprättat förslag.

I tjänsten
Hans Svensson
Regiondirektör

Marina Gregorsson
Områdeschef Valfärd, klimat och
kompetens

Utdrag till

Utbildningsdepartementet